

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

2. nedeľa po Zjavení: Ježišova prítomnosť, posväcuje domácnosť (19. 1. 2020 Levice)

Joz 1, 1-3

Po smrti Hospodinovho služobníka Mojžiša prehovoril Hospodin k Mojžišovmu služobníkovi Józuovi, synovi Núnovmu takto: Mojžiš, môj služobník zomrel. Preto teraz vstaň, prejdí cez tento Jordán – ty i všetok tento ľud – do krajiny, ktorú dávam Izraelitom. Vám som dal každé miesto, na ktoré vkročí vaša noha, ako som povedal Mojžišovi.

Bratia a sestry

Kniha Józuova je pokračovaním piatich kníh Mojžišových. Jednak preto, že Józua sa stáva nástupcom Mojžišovým. A jednak aj preto, že dej plynule po skončení 5. knihy Mojžišovej pokračuje v knihe Józuovej. V našich slovenských Bibliách to nevidíme, ale ten prvý verš v hebrejskej Biblii začína slovami *VAJHÍ*, čo môžeme preložiť ako *STALO SA po smrti Mojžiša...* Nejde tu teda o začiatok nového príbehu, ale o pokračovanie toho, čo sa stalo po smrti Mojžišovej.

O Mojžišovi sa na mnohých miestach v hebrejskej Biblii vždy píše ako o EBED – čiže o služobníkovi Hospodinovom. Ale keď čítame knihu Józuovu, nikde tam podobné označenie v prípade Józua nenájdeme. On je vždy označovaný ako MŠERÉT čiže pomocník, pobočník, asistent. Podobne je označovaný aj v knihách Mojžišových. Pretože Józua potreboval čas, aby duchovne vyzrel, vyspel a neskôr bol pripravený na úlohy, ktoré mal pre neho Hospodin pripravené.

Predtým, než nás bratia a sestry Pán Boh postaví do konkrétnej služby, skúša našu duchovnú vernosť. Józua bol pred Jeho tvárou nájdený ako verný.

V Mojžišových knihách čítame príbeh, ako kedysi Mojžiš vystúpil na vrch Sínaj, kde dostal od Hospodina Božie prikázania. Józua sa nachádzal v tej dobe ako mladý muž v Izraelskom tábore. Postupne sledoval, ako Mojžiš vstupuje do prenosného svätostánku ktorý naplňala sláva Hospodinova. Józua mal pred očami už od malička dobrý duchovný vzor, ktorý ho formoval.

Každý z nás máme pred svojimi očami možno už od malička určité duchovné vzory, ktoré nás formovali. Pre mňa to v Novom Meste nad Váhom bol vtedajší brat farár Rubaninský, ktorý bol pre nás maládežníkov vzorom pokorného Božieho služobníka. Alebo ešte v tom rannom veku to bola vedúca detskej besiedky v Novom Meste sestra Kristínka, ktorú sme ako deti vnímali ako stelesneného anjela na zemi a v jej živote sme mohli vnímať Božiu blízkosť. Postupne mi Pán Boh dával ďalšie duchovné vzory, aby som sa mohol správne formovať a raz prevziať zodpovednosť v duchovnej službe, ktorú pre mňa pripravil.

Milý brat a sestra, pred tým, než ti Pán Boh dá do života veľké požehnanie, bude od teba vyžadovať tvoju vernosť Pánu Bohu. Teraz a v tomto čase. Nie pre budúcnosť, nie pre minulosť. Teraz si máš svoje srdce posväcovať pred ním a učiť sa ho poznávať viac v osobnom vzťahu s Ním. Aby si mohol prijať veľkú mieru Božieho požehnanie. Je veľa kresťanov, ktorí tak nerobia a celý život nemôžu prijať Božie požehnanie. Preto je potrebné byť pripravený.

Józua žil v tieni Mojžiša štyridsať rokov svojho života a vôbec mu to neprekážalo. Mojžiš bol vzácny Boží služobník, o ktorom jedinom sa píše v Biblii, že sa rozprával s Hospodinom tvárou v tvár. Vždy keď vstupoval do svätostánku, Izraeliti sa klaňali, lebo zostupovala sláva Hospodinova. Mojžiš teda trávil veľa času vo svojich rozhovoroch s Pánom Bohom a pripravoval sa na úlohu, aby voviedol vyvolený národ do zaslúbenej krajiny.

Toto obdobie sa však vďaka neposlušnosti ľudu pretiahlo na dlhých 40 rokov, kým pomrela celá generácia tých čo vyšli z Egypta a miesto nich nastúpila nová generácia, ktorá rozmýšľala už inak. Ani Mojžiš nevoviedol izraelský národ do zaslúbenej krajiny. Iba z diaľky videl jej obrysy a bol to práve Józua, ktorý prevzal vodcovstvo národa po Mojžišovi. Dlhých 40 rokov sa na túto úlohu pripravoval.

Inak opäť sa pristavíme pri hebrejčine. Józuovo meno znie po hebrejsky Jehošúa, čo znamená v preklade: „Boh je spasenie.“ Toto isté meno Jehošua nosil aj Pán Ježiš. Lebo Ježiš sa po hebrejsky tiež povie Jehošua. Pisateľ novozmluvného listu Židom v 10. kapitole píše, že Boží zákon je tŕňou, predobrazom budúcich hodnôt. Potom táto zhoda mien predstavuje nasledovné: „Tak ako Józua voviedol starozmluvný ľud do zaslúbenej krajiny, tak privedie Ježiš Kristus novozmluvný ľud – teda kresťanskú cirkev – do kráľovstva Božieho.“

Keď Józua prevzal po smrti Mojžišovej vodcovstvo, mal prejsť cez rieku Jordán a voviesť celý starozmluvný Boží národ do zaslúbenej krajiny. V tej dobe mal už 82 rokov a v tomto veku vlastne prevzal štafetu po Mojžišovi. Keď by sme čítali celú knihu Józuovu, zistili by sme, že kannánsku krajinu dobyl za 10 rokov a pritom porazil 31 kráľov. Ako je to možné? Józua bol pripravený, duchovne vyzretý. Na konci Józuovej knihy dostáva podobný titul, ako mal kedysi Mojžiš EBED – služobník Hospodinov.

Bratia a sestry – Pán Boh túži po tom, aby sme mali horlivosť za Božie veci a činili v živote neprestajné pokánie. Buď teda brat a sestra ako Józua, ktorý zotrval v Božej prítomnosti a horlivo Boha počúvaj a nasleduj.

Nedávno som v kázni spomínal príbeh z evanjelia podľa Jána z 5. kapitoly, kde je opísaný zázrak, kedy Ježiš uzdravil chromého pri jazere Bethesda. Ten príbeh začína opisom tohto zázračného jazera. Z času na čas anjel Hospodinov zostúpil do tohto jazera a prvý chorý človek, ktorý vstúpil do jeho vôd bol uzdravený. Ak tam vošiel niekto druhý, ten už uzdravený nebol. Preto si predstavte, ako tí chorí ľudia museli utekať, predbiehať sa, aby sa tam niekto z nich dosal ako prvý a bol tak uzdravený. Je to taký príklad aj pre nás, aby sme mali takú vnútornú horlivosť v behu za Kristom. Aby sme sami vo svojich modlitbách každý deň vyznávali: „Bože, keby nikto nebežal za Tebou, ja pobežím. Keby Ťa Bože nikto neoslavoval, ja to budem, ktorý Ťa budem oslavovať. Keby ľudia odchádzali od viery v Boha, ja Bože budem pred Tebou verne stáť.“

Alebo si spomeňme na príbeh z evanjelií o slepcom menom Bartimaios. Tento človek bol slepý a prosil si vždy od okoloidúcich almužnu. Ako sa dopyčul, že ide okolo neho Ježiš, kričal: „Ježiši, synu Dávidov, zmiluj sa nado mnou.“ Ľudia ho chceli utíšiť a dohovárali mu: „Neobťažuj Majstra.“ Ale on stále hlasnejšie kričal: „Ježiši, synu Dávidov, zmiluj sa nado mnou.“ Pán Ježiš sa potom naozaj pri ňom zastavil a uzdravil ho.

Alebo si spomeňme na ďalší príbeh o kannánskej žene, ktorá prišla za Ježišom a prosila Ho o uzdravenie svojej dcéry. Plakala a volala: „Pane Ježiši, zmiluj sa nado mnou.“ On jej povedal: „Ja nemôžem zobrať chlieb a hodiť ho šteňatám.“ Koľkí ľudia by sa otočili pri slove šteňa. Keby vám niekto povedal: „Ty pes.“ Asi by sa to nikomu z nás nepáčilo a nahnevaní by sme odišli. Ale táto žena sa nedala odradiť a pokračovala ďalej: „Áno pane, ale veď aj šteňatá jedia odrobinky zo stola svojich pánov.“ Ježiš túto ženu skúšal, aj keď ona v tej chvíli nevedela, že sa jedná o skúšku. Potom jej dcéru uzdravil a povedal: „Ó žena, veľká je tvoja viera.“ Preto jedna jediná odrobinka zo stola Pána Ježiša nás dokáže uzdraviť. Nedajme sa teda odradiť nikým a ničím. V Božích skúškach vytrvajme a keď budeme dostatočne preskúšaní, Pán Ježiš nám veľmi rád pomôže.

Keď si čítame mnohé príbehy o biblických postavách, títo ľudia boli vždy popredu nie vďaka svojej šikovnosti, ale vďaka horlivosti svojho srdca. Nenechajme sa vo svojom behu za Kristom odradiť ani skúškami, ktoré Pán Ježiš na náš život dopúšťa, aby nás duchovne pocvičil.

Tú kannánsku ženu Pán Ježiš testoval a ona obstála. Koľkokrát sa nám stáva, že keď sa nám niečo nevydarí tak hovoríme: „Bože prečo si mi nepomohol? Prečo si mi neodpovedal? Prečo si mi nedal to, za čo som sa modlil?“ Ale tá kannánska žena ako keby povedala: „Ak som šteňa, dobre, ale potrebujem zázrak v živote svojej chorej dcéry. Pane pomôž mi.“ Čiže to je to prvé: Nenechajme sa odradiť Božími skúškami.

To druhé čo vplýva z dnešného textu Písma svätého je nasledovné: Nenechajme sa odradiť ani ľuďmi.

Józua to vôbec nemal ľahké, keď prevzal vedenie izraelského národa. Tá nová generácia v Izraeli, ktorá nastúpila po štyridsiatich rokoch bola horlivejšia ako tá, ktorá vyšla z Egypta. Je celkom možné, že aj v tejto novej generácii sa našli pochybovači ktorí hovorili: „Či nás Józua dovedie do zaslúbenej krajiny? Keď sa to nepodarilo Mojžišovi za 120 rokov svojho života, dokáže to Józua?“ Ale Józua sa nedal odradiť žiadnymi rečami.

Nedávno som počul rozprávanie o tom, ako to funguje v živočíšnej ríši medzi vtákmi a sám som sa dozvedel nové veci. Vrany ako vtáky vraj veľmi rady útočia na orlov. Dokonca niektoré vyletia na orlie chrbty a nechajú sa nimi

viezť a postupne do nich d'obú. Ako sa orly zbavia vrán? Vznesú sa vyššie, kam vrany už nedokážu vyletieť a tam sa ich strasú.

Niekedy prichádzajú do tvojho života ľudia, ktorí do teba d'obú ako tie vrany. Chcú ťa odradiť od viery. Vymýšľajú si proti tebe rôzne nepravdy. Chcú skrátka spôsobiť svojim d'obaním veľké problémy v tvojom živote. Ale k čomu prirovnáva Biblia veriacich ľudí? Nie k vranám, ale k orlom. *Ale tí, čo očakávajú na Hospodina, dostávajú novú silu, vznášajú sa na krídlach ako orly, bežia a neslabnú, chodia a neustávajú (Iz 40, 31).* Preto keď ťa ľudia d'obú ako vrany, modli sa, vznes sa do Božej prítomnosti, tam si chránený, tam tie vrany, tí nepríjemní ľudia nemajú priestor ísť za tebou.

Vráťme sa k nášmu Józuovi. Keď Hospodin prichádza k Józuovi hovorí: „Mojžiš môj služobník zomrel.“ Prečo mu to hovoril, keď to Józua vedel? Veď celý Izrael už 30 dní smútil za Mojžišom a oplakával ho. Pán Boh mu tieto slová povedal, pretože Józua stále žil vo svojej minulosti.

1. Pán Boh ťa chce oslobodiť z tvojej minulosti, od tvojich predchádzajúcich zlyhaní. Ak stále žiješ vo svojich zlyhaniach, ktoré si kedysi urobil, chýba ti odvaha vykročiť a žiť TERAZ. Ak stále žiješ v tieni svojich pádov, nedokážeš prekročiť Jordán a vojsť do zaslúbenej krajiny. Potrebuješ preto svoje hriechy v modlitbe Bohu vyznať a nasledovať Ho celým srdcom. Každý z nás máme za sebou veci, ktoré sme nezvládli, rozhovory, ktoré neboli správne, plány ktoré sa nám nevydarili. Mojžiš zomrel. Minulosť sa už nedá vrátiť. Ži teraz.

Keď bol apoštol Pavol predvedený pred židovskú radu – synedrium povedal: „Mám dobré svedomie, podľa ktorého až do dnešného dňa slúžim Bohu.“ A my vieme, že ako neveriaci stál pri ukameňovaní Štefana a schvaľoval to. Lenže Pavol neskôr svoje hriechy Bohu vyznal a Boh mu odpustil.

Urob preto vo svojom živote vždy všetko preto, aby si sa mohol pozrieť komukoľvek do očí a povedať: „Moje srdce je čisté, moje hriechy sú odpustené, nemám nič proti tebe.“ Celý život si síce budeš pamätať na svoje chybné rozhodnutia, ale tie už budú Kristom odpustené. Už malé deti sa učia, že keď sa niekde udrú, už na to miesto viac nepôjdu.

2. Hospodin hovorí Józuovi: „Mojžiš zomrel“. To je taká nostalgia za starými časmi. Mnohí hovorili: „Keby bol býval Mojžiš žil ešte o rok dlhšie, on by nás voviedol do zaslúbenej krajiny.“ Mnohí spomínajú, ako kedysi dávno ľudia hŕfne chodili do kostolov a viac sa zaujímali o Božie veci. To je nostalgia za starými časmi. Kedysi to síce možno bolo dobré. Ale teraz je tu nový deň, nová milosť a možno práve DNES môže byť lepšie, ako kedysi.

Písmo hovorí: „Dnes je deň spasenia.“ Dnes ťa Boh môže uzdraviť. Dnes ti Boh môže odpustiť hriechy. Dnes ti môže pomôcť. Dnes môžeš prežiť veľké veci s Pánom Bohom.

Je veľa ľudí žijúcich v minulosti, ktorí hovoria: „Ako to kedysi bývalo dobré.“ Je veľa ľudí, ktorí žijú v budúcnosti a hovoria: „Raz to bude všetko lepšie.“ Ale pre nás je to DNES. Akoby Pán Boh józuovi hovoril: „Józua neži minulosti, ako to bolo za Mojžiša. Vstaň, prejdi cez Jordán a prived' tam vyvolený národ.“

V Józuovej knihe sme čítali, že na čo vkročí noha Božieho ľudu, to im patrí. Je to moje, pretože môžem po tom chodiť. Skutočnosť, že Izraeliti dostali zaslúbenú krajinu je pre Hospodina hotovou vecou. Hospodin je vždy o dva kroky pred nami. Pre Neho je budúcnosť už minulosťou. On je vždy s nami a našou úlohou je vždy len prijať to, čo nám On už dopredu dal.

Preto je dôležité aj DNES, aby som vo viere vykročil. Nenechal sa brzdiť ľuďmi okolo seba. Nenechal sa obmedzovať minulosťou. Aby som žil a vykonal pre Boha veľké veci TERAZ.

AMEN.